

Harrastajien sääasemat kirittävät Ilmatieteen laitosta

Ilmatieteen laitos on saanut kovan kirittäjän harrastajista, jotka tarjoavat säätietoja internetissä.

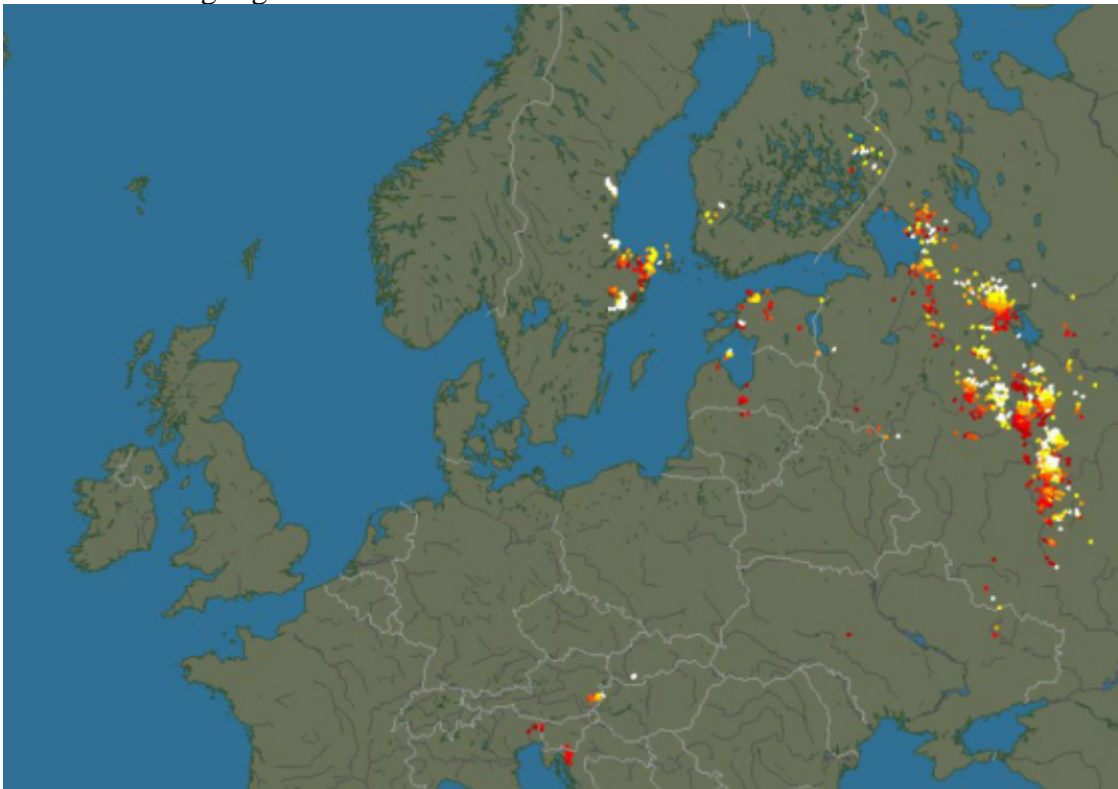
16.7.2012 13:48

[Jarmo Huhtanen](#)

[Helsingin Sanomat](#)

www.blitzortung.org

Perjantaina 13. päivä Länsi-Venäjällä leimusi tuhatkilometrinen salamarintama. Kuvakaappaus on Blitzortung-yhteisön sivulta. Salamoiden sijainti lasketaan useiden tutkien antaman tiedon avulla, joten tietoja pidetään poikkeuksellisen luotettavana. Mukana on parikymmentä suomalaistutkaa.

Yhä useammat sääharrastajat ovat hankkineet käyttöönsä lähes ammattitason sääasemia ja ukkostutkia, joiden keräämät tiedot he välittävät reaaliajassa internetiin.

Monipuolisimmilla sivustoilla on yksityiskohtaisten säätietojen lisäksi sääkameran kuvaa ja sääennusteita.

Kukaan ei tiedä tarkkaan, paljonko Suomessa on yksityisiä sääasemia ja ukkostutkia. Internetiin tietonsa välittää satakunta asemaa. Uusia syntyy koko ajan ja vanhoja poistuu.

"Sääasema kertoo paikallisesta säästä keskimäärin kahden kilometrin alueella", sanoo sääharrastaja [Juha Laiho](#).

"Moni ei ole yksityisiin asemiin törmännyt, koska emme ole osanneet pitää suurta meteliä siitä, että olemme täällä. Ihmiset ovat tottuneet etsimään tietoa Ilmatieteen laitokselta tai Forecalta."

Laiho ylläpitää sääaiheista [FinWX-yhteisösivustoa](#). Sivuston yksi tarkoitus on helpottaa yksityisten sääasemien löytämistä. Siellä on myös harrastajien suosima keskustelufoorumi.

FinWX:ään on ilmoittautunut mukaan 72 yksityistä asemaa. Jäsenistöllä on kahdeksan ukkostutkaa. Lisäksi Laiho on kerännyt linkit muista löytämistään tutkista.

Toinen monipuolinen sääsivusto on [Nordic Weathernetwork](#), jonka nettisivulla on tiedot yli 200 pohjoismaalaiselta yksityiseltä sääasemalta.

Vaikka yksityiset sääasemat eivät olisikaan suurelle yleisölle tuttuja, niin sitäkin tunnetumpia ovat harrastajien pystyttämät ukkostutkat.

Ukkostutka on laite, joka havaitsee salamaniskun aiheuttaman muutoksen sähkömagneettisessa kentässä. Se pystyy arvioimaan salamaniskun suunnan ja etäisyyden yleensä noin 300 kilometrin matkalla. Joskus havainto onnistutaan tekemään kauempaakin.

Käytännössä ukkostutka on antenni, joka on liitetty erilliseen laitteeseen tai tietokoneen lisäkorttiin.

Suomen tarkin salamatutkain on Ilmatieteen laitoksella. Se on asentanut ympäri maata yhdeksän anturia, joiden avulla pystytään laskemaan salamaniskun paikka jopa 300 metrin tarkkuudella.

Ilmatieteen laitos ei kuitenkaan julkaise salamatietojaan yleiseen käyttöön. Se myy palveluaan muun muassa verkko-operaattoreille ja energiayhtiöille sekä tapahtumajärjestäjille. Lisäksi tietoja hyödyntävät esimerkiksi ilmailu- ja pelastusviranomaiset.

Harrastajien ukkostutkat eivät ole niin tarkkoja laitteita kuin monesti luullaan. Sen huomaa helposti, kun vertaa eri tutkien tuloksia.

Tutka vaatii jatkuvaa sinnikästä kalibrointia, jossa sen antamaa tietoa verrataan johonkin luotettavaan salamointitietoon.

"Salamatutkan tietoa ei tule pitää absoluuttisena totuutena. Tutkasta saa vain niin tarkan kuin asennusympäristö ja operaattorin jaksaminen antaa myöten", sanoo Juha Laiho.

Laihon mukaan salamatutkan saa näyttämään jotenkin uskottavasti noin 1,5 vuoden kalibroinnin jälkeen.

"Kalibroinnissa pitää olla mukana hullua älyä ja tarkkuutta. Vaikka siinä välillä turhautuu, niin hetken päästä ajattelee, että jumankauta, minä en kyllä jätä tätä tähän. Ja sitten sen aloittaa uudelleen."

Lisätietoja sääasemista ja ukkostutkista:

www.finwx.net

www.nordicweather.net

www.ursa.fi/ursa/jaostot/myrskybongaus